

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Desbaterea proiectului de lege despre impunerea limbii maghiare.

(După diarul stenografic al dietei).

Sedința din 29 Aprilie 1879.

Presidentul: Urmează cel din urmă obiect al ordinii de zi: Raportul comisiunii scolare despre proiectul de lege privitoriu la obligamântul limbii maghiare în scoalele populare. Poftește-se, ca raportul să se cetească? (Voci: Îl privim de cetit!)

Astfel dar deschid desbaterea.

Referent Gavriil Baross:

Onorată casă! (Să aușim!) Comisiunea scolară așterne proiectul de lege despre învățamântul limbii maghiare în scoalele populare, cu care s'a învoit și onoratul domn ministru de instrucție, și eu cred, că pertractarea onoratei case va privi proiectul așternut de această comisiune.

Mărturisesc, onorată casă, ca dacă îmi împlinesc vreodată cu bucurie datoria de raportor, o fac aceasta cu deosebire în acest cas, când am ocaziune a contribui prin raportarea acestui proiect de lege la realizarea ideii naționale.

Eu pornesc de la supozițiunea, că poate nime din camera ungurească a deputaților nu va combate în general proiectul de lege (voci: Aceasta ar mai lipsi [de hogy]); mărturisesc cu părere de rău a afla că nu numai acei bărbați, cari pășesc cu zel național neobosit și pururea înflăcărat când e vorba de o cestiune națională, voiesc a combate proiectul, ci și astfel de bărbați, a căror patriotism este mai pre sus de ori ce îndoială. Noi vom audî motivele lor și sperez, că onorata casă îmi va permite, a reflecta la aceste cu ocaziunea cuvîntării mele finale.

Țin de prisos, după toate câte am fericirea a așterne în raportul comisiunii, a mai intra în o motivare detaliată și completă și a introduce desbaterea. Numai la unele așa mai voi a reflecta spre întregire.

Onorată casă! Intențiunea esențială a proiectului de lege este a face cu puțință învățarea limbii maghiare și în scoalele populare, fără de a scurta prin această autonomia vre unei confesiuni sau a unei naționalități în întocmirea liberă a afacerilor sale scolare. Aceasta nu o țic drept scusare, ci o amintesc mai mult spre rectificare și spre delăturarea neînțelegerilor, de oare-ce proiectul de lege a întimpinat în direcțiunea aceasta, deși nu aici în casă, dar afară, atacuri preste măsură aprige. Cealaltă dispozițiune, în contra căreia de asemenea s'a protestat, privește estinderea proiectului nu numai asupra scoalelor comunale și de stat ci și asupra institutelor de învățamânt populare cari se susțin de confesiuni. Și aici să'mi permită onorata casă a dovedi pe scurt cu ajutoriul datelor statistice, că atunci, când în deobște este de lipsă a face dispozițiuni pe acest teren în cadrul legii, dispozițiunea legală nu

putea rămâne în marginele, ce le ficsează scoala comună și de stat, ci trebuia să se estindă și asupra unui astfel de teren, pe care o astfel de dispozițiune chiar și în viața practică nu mai este cu totul necunoscută. Poate este în deobște cunoscut, că sub impregiurările actuale și în cadrul articolului de lege 38 din anul 1868 numărul scoalelor comunale și de stat în Ungaria este foarte mic. Nu voiesc aici a enumera motivele pentru-ce el este mic; nu voiesc a aminti cauzele, din care Ungaria în pozițiunea sa materială actuală nu este în stare, a folosi toate acele mijloace, care ar fi de lipsă, pentruca statul să se poată desvolta în toată direcțiunea o activitate completă și multămitoare. Este lucru firesc, că atât confesiunilor cât și particularilor și societăților s'au lăsat libertatea activității, prin lege, prin statute li s'au lăsat; și acest proiect de lege se află în cadrul acestei legi și acestor statute, încât el o află cu scop, a introduce învățamântul limbii maghiare. Purcedînd proiectul de lege tocmai din punctul de vedere al egalității dreptului, el nu face excepțiune și datele statistice, precum și acele ce le-am țis eu în această privință, îl îndreptățesc. Ce privește institutele pedagogice, — căci despre aceste în prima linie este vorba și despre aceste vorbesc și datele statistice — erau în anul 1877 la olaltă 65, și anume 51 pentru secul bîrbătesc și 14 pentru cel femeesc; statul n'avea din aceste nici jumătate, adecă numai 22 și anume 16 pentru secul bîrbătesc și 6 pentru cel femeesc, 15,486 scoale populare erau în 12,980 comune. Între aceste erau 1731 scoale comunale, 131 de stat, și 13,755 scoale confesionale și private.

De aci puteți d-voastră vedé, că activitatea statului și a societății în cadrul art. leg. 38: 1868 față cu institutele susținute de confesiuni și de privați este preste măsură mică. În-ă, onorată cameră, cu ajutoriul acestor date statistice se poate și dovedi, că dispozițiunile acestui proiect de lege nu sînt noué, ci formează într'adevăr numai o parte întregitoare a unei pracse vechi. După datele anului 1877 limba învățamântului în cele 15,486 scoale a fost: în 7024 cea ungurească; în 1141 cea germană; în 2773 cea română; în 1901 cea slovacă; în 250 cea sîrbească și în 1692 mai multe limbi. Celelalte le trec cu vederea. De altă parte însă concludul luat de congresul bisericesc greco-oriental român din Sibiu în anul 1868 și întărit de Maiestatea Sa, un conclud, care prin întregirea părților 13, 55 și 125 a avisat oticiile bisericesci, ce de altcum dispuneau independent despre afacerile scolare, la procederea în cadrul art. leg. 38: 1868, este o dovadă, că acest proiect de lege este o parte întregitoare a pracsei și a statutelor. Se mai dovedesce aceasta și prin statutul, votat de congresul bisericesc greco-oriental și sancționat de Maiestatea Sa, pe care guver-

nul l'a estins și asupra graniței militare și care exprimă lămurit în dispozițiunile sale speciale d. e. în § 26, că limba instrucțiunii este principial cea maternă, dar să se întrebuinteze o deosebită îngrijire și pentru învățarea din fundament a limbii maghiare.

Așadară, onorată casă, ce intenționează proiectul de lege față de toate aceste și față de tendența, care o vedem manifestându-se în viața publică cu privire la instrucțiune? Onorată casă! Binevoiiți a'mi da creșemnt: dacă poate fi ceva obiectul unei judecări obiective, atunci este acest proiect de lege, cari mai puțin merită, a fi privit cu jalușie de cătră o naționalitate, care locuesce în aceasta țară și a i se arunca, că el intenționează a răpi limba naționalităților, a maghiarisa și a ataca dreptul autonom al naționalităților. Onorată casă! Aceasta nu este așa.

Proiectul de lege exprimă în general și în princip, că limba maghiară este a se instrua și în scoalele elementare. Și spre acest scop n'a fost condus numai de motivul pus al respândirii limbii maghiare, ci a privit lucrul și din punct de vedere al instrucțiunii publice. Binevoiiți a'mi crede, că conform sistemului de până acum instrucțiunea în scoalele medie a fost chiar pentru naționalități peste măsură grea, că scolari, cari absolvau scoala elementară, din cauza instrucțiunii în limba maghiară rămăneau înderept mai ales în anii primi sau părăsiau chiar scoala medie sau în deobște se luptau crâncen cu pedicile progresului lor. De altă parte posibilitatea înțelegerei reciproce, activitatea pe terenul vieții publice în statul unguresc și cu deosebire și acel punct de vedere pedagogic, că prin învățarea limbii maghiare i se oferă învățatorului ocaziunea, dacă are în sine numai o picătură de patriotism, tocmai la instrucțiunea limbii, a planta patriotismul în inimile, cu deosebire accesibile, ale copiilor, — recomandă primirea proiectului de lege. Și comisiunea și-a împlinit în aceasta privință pe deplin misiunea exprimând în mod hotărit principiul și nu s'a închinat aceluși principiu platonice, că copilul, îndată ce deschide ochii, să'și îndrepte privirea cătră patrie. Căci la aceste s'ar puté răspunde, că este o frasă, și nu doară din cauză, că statul existînd egala îndreptățire a fiecărei alte naționalități pe toate terenurile vieții publice, poare pretinde sub titlul acestei egale îndpățiri și pentru sine oare-cari avantaje, deja garantate prin lege, sau recunoascere completă a acestui drept de stat de cătră naționalități; căci și la aceste s'ar puté răspunde, că este o lovitură, ci din cauză, că eu purced dela părerea justificată, că acela, care pe terenul educațiunii scapă din mână copilul numai dobăndesce nici când juținele, cu deosebire în patria noastră nu, unde în urma liberalismului fiecare confesiune și naționalitate se bucură în cercul bisericeii sale de o autonomie nemaipomenit de largă pre

lângă esercitarea unei politici de naționalitate într'adevăr rare. Și proiectul nu întrebuintează, precum afirm mijloace de silă la îndeplinirea acestui principiu.

Mai este însă și un alt motiv, care recomandă primirea proiectului așa precum la teostat comisiunea.

Dacă există în acest stat o greutate, poate afirma precum în deobște să scie, națiunea maghiară — abstrăgînd de la violența, de care s'a folosit oare cari națiuni puternice pentru respândirea naționalității lor și pentru ridicarea ponderosității politiceii lor, cu deosebire față cu puterea intelectuală, cu care se respăndesce limba popoarelor civilizate ale Europei — poate afirma, întreb, Maghiarul despre sine, că s'a folosit pentru respândirea limbii sale de astfel de fac ori, de astfel de mijloace? Nu au escitat toate aceste în noi deja de mult temerea, că față cu aceasta putere nemărginită și de influința acestei puteri intelectuale, față cu asaltul limbilor europene, ce cuprinde în sine întreaga cultură, limba maghiară nu va fi în stare a face rezistența de lipsă? Dacă este adevărat, că limba este națiunea, atunci tocmai lipsa unui număr suficient de învățatori apți este, care împedecă instrucțiunea în limba maghiară.

Onorată casă! Tristă este pozițiunea unui învățatoriu în aceasta patrie și într'adevăr nu chemarea adevărată este, ce atrage pe cei mai mulți la cariera aceasta. Însă acum nu voiesc a vorbi despre aceasta. Dacă voiți D-Voastră a considera în această privință datele statistice, Veți afla, că în 15,486 scoale au fost în anul 1877 20,717 învățatori și învățătoresă. Acest număr nu ajunge. Dar cu deosebire nu ajunge numărul acelor învățatori, cari sînt în stare a instrua limba maghiară. Din acest motiv comisiunea a exprimat punerea în lucrare treptată a acestui proiect astfel, că în măsura în care cresc numărul învățătorilor, cari sciu unguresce și sînt în stare a instrua, în aceeași măsură să se introducă și să se instrueze la fiecare scoală populară limba maghiară.

Din aceasta cauză, onorată casă, nime nu va afla la judecare obiectivă, că învinuirile, care se îndreptează în contra noastră și în contra proiectului de lege, pot fi justificate și motivate. Și, onorată casă, s'a amintit, că acest proiect într'adevăr nici nu ar fi de lipsă. Nu pot a nu face în aceasta privință unele asemănări cu alte casuri. Să luăm ori-care naționalitate din țară — afară poate de una — și vom vedé, că fie-care află un sprigin puternic la o națiune puternică prin limbă și prin afinitate. Întreb, este statul unguresc și națiunea ungurească în aceasta pozițiune plăcută? Și dacă totuși ar fi așa, are aceasta valoare pentru Maghiari, cu a căror limbă ar dispăre și naționalitatea lor?

Putea-va lupta limba noastră cu aceea putere intelectuală, dacă nu ne vom silă a o respândi și a o susține și a ne îngrijă cu zel pentru scutul ei în marginele dreptului, a dreptății și a legii? Nu, onorată casă! Maghiarul este avisat la sine însuși; diligența sa,

Urmează la ordinea zilei continuarea raportului comisiei financiare (vezi Nr. 117 din 1879).

Referentul deputatul Anania Trombițaș propune la punctul 3 al raportului consistoriului ca senat episcopesc, ce privește împrumutul de 10,000 fl., să se însărcineze consistoriul, ca la o eventuală cerere a epitropiei să satisfacă fără amânare conluzul de sub Nr. 109 din anul 1878, și pe lângă obligațiune formală, în care să garanteze membrii eforiei pentru siguranța capitalului și să defigă un termen anumit pentru replătire; sinodul decide a se susține conluzul de sub Nr. 109 din a. 1878, în legătură cu conluzul de sub Nr. 125 din a. 1877.

La punct 5. care tractează despre cumpărarea unor case în Sibiu strada spinarea cănelui Nr. 25 și 27. Se dă consistoriului indemnitatea cerută pentru aceste case cumpărate cu 12,550 fl. și să plenipotențiază a spesa sumele de lipsă pentru adaptarea lor, având a cere, pentru sumele din urmă indemnitate dela sinod.

Raportul consistoriului cu privire la înstrăinarea averilor parochiale din archidieceasă în timpurile mai vechi. — Se ia spre știință.

Raportul consistoriului despre comasări și segregări. — Se ia spre știință.

Proiectul de regulament pentru administrarea și controla averilor parochiale așternut de consistoriu, comisiunea propune a l' primă de basă la desbaterea specială; sinodul amână pertractarea acestui proiect pe sesiunea viitoare, și însărcinează pe consistor a îngriji și până atunci după putință pentru administrarea și controla averilor parochiale.

Cererea reprezentanței gimnasiului din Bradu pentru un ajutor de 1200 fl. (Nr. 17 a din 1879), comisiunea propune să nu se încuviințeze din cauză, că fondurile noastre au destinațiunea lor separată, dela care nu se poate face abateră. — Sinodul îndreptează reprezentanța respectivă a cere ajutor dela fundațiunea Șaguniană.

Hărtia consistoriului Nr. 1027 b: 1879 prin care înaintează cererea emeritatului protopresbiter pentru o remunerațiune de pensie de 200 fl. — Sinodul aplacidează un ajutor anual de 200 fl. din venitele fondului de 30,000 protopresbiterului Zacharia Boiu senior pentru restul vieții sale.

Aceasta sumă să se înregistreze ca pozițiune permanentă între erogațiunile aceluia fond sub titlu: „Ajutor emeritatului protopresbiter în Sighișoara.”

Particularul deputatului Anania Trombițaș ca membru al comisiei emise pe baza conluzului Nr. 79 1878 despre două călătorii ale sale dela Cluj la Sibiu și diurne pentru 25 zile în suma totală de 196 fl. 50 cr. Comisiunea propune ca să se încuviințeze suma aceasta din economiele fondului archiepiscopiei pe an. 1878 pozițiunea 3. (Spese de călătorii în comisiuni consistoriale). — Particularul se transpune comisiei pentru bugetul cassei spre a l' lua în considerare la statorirea bugetului cassei.

Raportul comisiei generale asupra unor iregularități în manipulațiunea epitropiei. — Consistoriul se însărcinează de nou cu punerea deservită în lucrare a regulamentului pentru comptabilitatea și manipularea fondurilor și anume să îngrijească

- a) de imediata introducere a cărții principale;
- b) de împlinirea oficiului fie-cărui funcționar conform regulamentului;
- c) detragerea soldului de ț în registrar și jurnalul de cassă;
- d) de satisfacerea § lui 11 din regulament.

La propunerea comisiei financiare sinodul decide:

Consistoriul se însărcinează dacă i se va oferî ocaziune a cumpăra moșii mai mari a căror venit curat se

poate constata prin date sigure cu 5% a prețului, a înlocua o parte a fondurilor archidieceșane pentru cari literile fundamentale nu prescriu anume înlocuarea în hârtii de valoare, în astfel de moșii.

La propunerea comisiei financiare sinodul decide:

Consistoriul se însărcinează cu elaborarea unui proiect pentru înființarea unui esactorat archidieceșan.

Acest proiect să fie așternut sinodului în proxima sesiune.

Urmează la ordinea zilei desbaterea specială asupra proiectului de buget al archiepiscopiei române greco-orientale din Transilvania pe a. 1880.

Bugetul A) „mijloace ariale“ se primesce în totalitatea s'a, contrăgându-se pozițiunile 12 și 13 într'o pos. sub titlu: „Alt ajutoriu pentru seminaru“.

(Va urma.)

Dela sinodul eparchial din Caransebeș.

(Raport special al „Tel. rom.“)

Sedința IX.

Sedința se deschide la 11 oare a. m. După autenticarea protocolului ședinței trecute președintele comunică sinodului telegrama Prea Sântiei Sale d-lui episcop al Aradului, prin care încunoscîntează, că sinodul aradan a declarat aderarea sa la pașii făcuți în cauza limbei voind a face și din parteși o reprezentațiune la dietă, doresce a cunoasce în cauza aceasta și opiniunea acestui sinod.

Se predă comisiei speciale.

Pășind la ordinea zilei adecă la restaurarea consistoriului, deputatul Vincențiu Babeș face următoarea propunere:

În privința instituirei senatelor scolar și episcopesc la consistoriu să se urmeze ca până aci și anume pre lângă emiterea dintre membrii de până acuma a acelor dimisionați sau înrudiți între sine în gradul oprit de statut și pre lângă înlocuirea lor cu alții în asemenea număr să se declare și pentru mai departe în funcțiune conform rezultatului constatat prin vot secret.

Deputatul Iulie Petric face următoarea contrapropunere:

Considerând, că sinodul în perioadele trecute instituirea senatelor scolar și episcopesc nu a făcut-o pe baza §-lui 116 din stat. org. propune ca pre lângă delăturarea propunerii d-lui Babeș sinodul are să procedă strict în sensul §-lui 116 al stat. org. și înainte de a se demite la alegerea membrilor senatelor scolar și episcopesc să se stabileze numărul membrilor fie-cărui senat la cifra de 12.

După o desbatere înfocată, la care au luat parte afară de propunătorii Dr. Al. Mocioni pentru propunerea d-lui Babeș, eară I. Bartolomeiu pentru cea a d-lui Iulie Petric la cererea a 15 membrii se ordina votisare secretă.

Președintele precisează modul votisării și anume cei ce sînt pentru propunerea d-lui Petric să voteze cu *da*, eară cei ce sînt în contră cu *nu*. Numărându-se ședulele se constată că dintre 48 de ședule date, 26 sînt cu *nu* și 22 cu *da*.

După ce președintele anunță rezultatul votisării provoacă sinodul a pașii la actul alegerii.

Dep. Iulie Petric se declară, cum că dînsul nu poate pași la alegere pe o basă, care nu consumă cu § 116 din stat. org. și de-aceea părăsesce sala în speranță, că cei de un principiu îi vor urma.

Deputatul Iulie Petric îi urmează 21 deputați.

Președintele dispune a se cetî numele deputaților și constatându-se,

cumcă în sală se mai află numai 27 deputați, un număr necapabil de a mai aduce decisiuni valide, închide ședința anunțând ședința procsimă pe mâne la 9 oare.

Sedința X.

Luni la 9 oare președintele arhieru intră în sala ședințelor. În sală se afla afară de cei 22 deputați cari au părăsit sala în ședința trecută d-nii: Vincențiu Babeș, Georg Sêrb și F. Musta, acest din urmă nu s'au aflat în Caransebeș Duminecă, la olaltă 25 deputați.

Președintele vădînd, că sinodul a devenit necapabil de ași mai continua lucrările declară I-a sesiune a periodului 1879-1881 de închisă provocînd respectivele comisii a preda actele biroului notarial și astfel între exclamări de „să trăiască“ se îndepărtează din sala ședințelor.

Pentru ca on. public cetitor să-i poată forma o idee clară despre cazul ivit în ședința IX și X voi observa, cumcă a doua și după deschiderea sinodului dl Dr. Alesandru Mocioni înteează a se pune la ordinea zilei organizarea consistoriului. Propunerea aceasta a dat ansă la o polemie înfocată între președinte și propunător.

Dep. Ioan Bartolomeiu atrage atențiunea sinodului, cumcă pe unii d-ni deputați îi interesează numai unele cause, de aceea se înteează lucrul, ca să poată merge și pe la Arad, după cum s'a întemplat până acuma.

De 10 ani de zile pe cât am putut observa unii d-ni deputați anume înteețiau punerea la ordinea zilei a unor cause și anume cauza fondurilor comune etc. și a doua sau mult a treia și se depărtau din Caransebeș, pare că sermanele bisericii din diecesa noastră și-ar golî lădile ca să solvească sume până la 2800 fl. numai și numai pentru una sau două cause.

După incidentul acesta s'a format un club, la care s'au alăturat toți deputații prețesci afară de P. Miulescu, M. Radu și Sciopon, între cari protosincelul Fil. Musta și 8 protopresbiteri, eară dintre mireni: Iulie Petric, Stefan Antonescu, I. Bartolomeiu, Stefan Velovan, Atan. Cimponeriu, T. Miclea, Ant. Crenian etc. la olaltă vr'o 26 deputați.

Unii dintre acesti deputați și anume Atan. Cimponeriu, Ant. Crenian și Alesandru Popoviciu preot în Fizes, constrinși de împregiurări au plecat din Caransebeș cu câte-va zile mai înainte de-astemenea și din partida ceealaltă dl Budincean.

Telegramă.

(Serviu particular al „Tel. rom.“)

Budapesta 7 Maiu, 11 o. m. Proiectul limbei maghiare este primit și în special cu puține modificări precisătoare. Mâne va fi a treia cetire apoi se va trâmite la casa magnaților.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 7 Maiu n. „Politische Correspondenz“ anunță: Rușii au început a evacua Rumelia resăriteană și pregătesc și pe a Bulgariei.

Triest, 7 Maiu n. Împêratul nu a întarit alegerea lui Angeli de podestă în Triest.

Petersburg, 7 Maiu n. Sultanul, mulțamit cu autograful țarului, anunță comisiei europene în Filipopole: n u face întrebunțare de drepturile ce i s'au rezervat. „Agence ruse“ anunță: princip-le Lobanoff merge la Livadia, pentru a astepta

acolo sosirea trimisului estraordinariu al sultanului.

Varietăți.

* (Adeverință). În urma colectei puse în circulațiune de cătră d. Ioane de Lemeni, între domnii deputați sinodali în favoarea celor păgubiți prin foc din comuna Beclian, comitatul Făgărașului, s'au adunat 50 fl. 74 cr. v. a., pre cari iam și primit noi subscriții dela d. Ioane Bran de Lemeni, ca săi reimpărțim între cei păgubiți în proporțiunea daunei și lip-ei.

Adeverim primirea banilor și aducem tot de-odată în numele nostru și în numele tuturor celor ajutorați profunda noastră mulțamire tuturor binefacătorilor nostri.

Beclian în 21 Aprilie 1879.

Petru Popescu m. p.,
protopp.

Ioane Bursan m. p.,
paroch la Beclian.

* (Postal). Direcțiunea postelor reg. ung. din Sibiu cu datul din 5 Maiu a. c. Nr. 3395 a scris concurs la trei posturi de suboficiali în cercul postal al Sibiului (toata Transilvania) cu câte 400 fl. salariu anual, 60 fl. bani de quartir și uniformă în natură, pe lângă depunere de cautiune a 200 fl.

Petițiunile concursuale au a se înainta la direcțiunea postelor din Sibiu, conform art. de lege II din 1873 în șase săptămâni dela datul de mai sus.

* (Bibliografic). Așit de subtipariu: Darea de samă asupra procesului politic de presă al d-lui George Baritiu. (Pertractarea finală din 30 Aprilie st. n. 1879). Sibiu, 1879. Prețul: 25 cr. = 50 bani.

* (Nouă ordine pentru trenuri). După „M. P.“ trenul de persoane al liniei de stat (orientale) de la 15 Maiu va pleca dela Budapesta la 6 oare sara, va sosi la Cluj la 9 oare și 28 min. înainte de ameași, la Cucerdea la 12 oare și 8 min. ziua, la Brașov la 9 oare 40 min. sara. Dela Brașov va pleca la 4 oare 10 min. dimineața, dela Cluj la 4 oare 5 min. după ameași și sosese la Budapesta la 7 oare 55 m. dimineața — La Sibiu sosese trenul pe la 5 oare după ameași și pleacă dimineața pe la 9 oare.

(Ce câștigă Viena dela iubileul împăratesc). „Extrablatt“ din Viena face socoteală, că cu ocaziunea festivităților iubileului Viena va câștiga sumulița de 10 milioane bani gata. Spre exemplu: Toți croitorii sînt ocupați peste cap cu facerea de costumuri și de îmbrăcăminte negre. Deputațiunilor a 75 de Reniuni le trebuiesc peste 3,000 de îmbrăcăminte negre, 3000 pălării (cilindri) și 3000 părechi de mînuși. Cel puțin o mie dintre aceste se vor fi procurat de nou și dacă socotim 1000 de îmbrăcăminte cu 30 fl., 1000 cilindre cu 5 fl., 2000 par. de mînuși cu 80 cr., ese suma de 34,000 fl., care o vor câștiga croitorii, pălărierii și mînușerii. În costumuri se vor îmbrăca vre-o 2,500 persoane. Socotind o parte din costumuri cu 50 fl., o parte cu 70 fl. și a treia parte cu 100 fl. bucata, se pune prin aceste earăși suma de 183,200 fl., în circulațiune, la cari se pot adăuga cheltuielile stindardelor, îmbrăcămintele gimnasticilor, cântăreților și ale studenților cu 300,000. S'au ridicat cu totul 112 tribune pentru spectorii la cortegiul festiv). În urma aceasta au căpătat de lucru 896 meseriași a 336 lucrători pe mai multe zile. Materialul crud costă pentru fie-care tribună 5000 fl., toate tribunele vor cu-

